

HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUS
HELSINGFORS TINGSRÄTT
Laamanni Eero Takkunen

18.2.2010

1 (1)

Oikeusministeriölle

Oikeusministeriön

19. 02. 2010

cel 13/42/2009

Asia: Lausuntopyyntö 22.1.2010 OM 13/42/2009

Viite: Luonnos hallituksen esitykseksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain muuttamisesta.

Haastemiesten esimiehet Kimmo Rein ja Martti Kola ovat laatineet asiasta muistion, jossa esitettyihin kannanottoihin yhdytään.

Laamanni

Eero Takkunen

Postiosoite	Katuosoite	Puhelin	Telefax	sähköposti
PL 650	Porkkalankatu 13	+358	+358	helsinki.ko@oikeus.fi
00181 HELSINKI	00180 HELSINKI	10 36 44200	10 36 44417	
SUOMI				

LAAMANNILLE

Asia: Luonnos hallituksen esityksestä Eduskunnalle sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain muuttamiseksi

1. Esitys toisi mukanaan lisää tiedoksiantotapoja, jotka luonteensa puolesta kohdistuisivat nykyisillään postitiedoksiantoina suoritettaviin tiedoksiantoihin. Tältä osin on odotettavissa kustannussäästöä posti- ja paperikulujen osalta. Kun sähköinen asiointi on lisääntymässä yhteiskunnassa kaikilla sektoreilla, esitystä on kokonaisuudessaan pidettävä kannatettavana jäljempänä mainittavin täsmennyksin.
2. Tuomioistuinlaitoksen kannalta tärkeät oikeusturvanäkökohdat näyttävät kuitenkin jääneen vähäisemmän huomion kohteeksi. Esityksessä korostetaan tiedoksi antamisen merkitystä, mutta asianosaisen kannalta tärkeämpi tiedoksi saaminen on jäänyt huomioimatta.

Tiedoksi saaminen on kuitenkin viranomaisen kanssa asioivan kansalaisen kannalta oleellinen oikeusturvan kulmakivi, varsinkin silloin kun kyseessä on määrääjän laskeminen.

Todisteellisen tiedoksiannon käyttöalan supistamisen suhteen on syytä olla hyvin varovainen: työmatkojen, sairauslomien, laitoksissa olemisen tai lomien vuoksi ei asianosainen voi aina käyttää internetiä. Myös muut hyväksyttävät seikat, kuten esim. vuorotteluvapaalla tai osa-aikaeläkkeellä oleminen voivat vaikeuttaa asianosaisen tavoitettavuutta.. Lisäksi on huomattava, että internetyhteydet ovat huonot tai olemattomat merkittävässä osassa Suomea. Näin ollen ei esim. asiointitilin käyttö ole mahdollista, tai ainakaan niin sujuvaa kuin taajamissa.

Tällä hetkellä ei ole tiedossa, monellako ao. palveluja käyttävällä on

mahdollisuus käyttää sähköisiä viestimiä tai moniko osaa niitä käyttää ?

Koulutetulla ja työssä käyvällä väestönosalla lieenee taito ja mahdollisuus asioida sähköisesti, mutta em. ryhmän ulkopuolelle jäävillä, jotka muodostanevat esim. Kelan asiakaskunnasta otaksuttavasti suuren palveluja säännöllisesti käyttävän joukon, ei niitä ole.

Suostumuksellaan velvoitetaan asianomainen sitoutumaan seuraamaan antamaansa sähköistä yhteystietoa, uhalla että hän kärsii sanktioita muodossa tai toisessa. Saadaanko asianomaiset mieltämään tämä velvoite ? Lisäksi on otettava huomioon sairastumiset ym. äkilliset tapaukset, jotka estävät asianosaista hoitamasta asioitansa. Viranomaisten antamat ohjeet ovat usein laadittu kieliasultaan sellaiseksi, ettei normaali kansalainen ymmärrä ohjetta.

Esityksessä velvoitetaan viranomaisen antamaan asianomaiselle tieto tiedoksiannon lähettämispäivästä. Mikäli se toimitetaan käyttäen samaa lähettämistapaa kuin varsinainen tiedoksianto (sähköisesti), ei se välttämättä saavuta vastaanottajaan aiemmin mainituista syistä.

Toimintahäiriöt niin laitteissa kuin ohjelmissa ovat oikeushallinnossa olleet arkipäivää. Varsinkin ohjelmiston käytön alkuaikoina bugit haittaavat käyttöä huomattavasti. Käyttöhäiriöistä aiheutuvat ylimääräiset työt ja kustannukset ovat olleet merkittävät. Ohjelmien kehittäminen maksaa eikä lopullisia kustannuksia voida etukäteen luotettavasti laskea.

3. Tuomioistuimien kannalta muutos helpottanee tiedoksiantoa niissä asioissa , joissa osapuolilla on yhteinen intressi saada nopeasti tuomioistuimen ratkaisu. Lukumäärällisesti näiden asioiden määrä ei välttämättä ole kovin suuri, joten merkittäviä säästöjä kokonaiskustannusten osalta ei ole odotettavissa. Sen sijaan asiakaspalvelun voidaan odottaa paranevan informaation siirron nopeutumisen myötä. Myös tuomioistuimen imagoon sähköisen asioinnin kehittämisellä ja laajentamisella on myönteinen vaikutus.

Edellä lausutun perusteella olisi harkittava, olisiko syytä rajoittaa muutos koskemaan vain asioita, joissa asianosaisina ovat yritykset tai joissa asianosaisia edustavat asioita ammatikseen hoitavat asiamiehet.

Oikeusturvan kannalta olisi tärkeää, että määräaikojen laskeminen alkaa tiedoksi saamisesta, ei asiakirjan lähettämispäivämäärästä.

Kimmo Rein
haastemiesten esimies

Martti Kola
haastemiesten esimies